

Skatteprocenten blev tilfaldt udfunden til 9.5 pCt. af Reinertraget. Det er en Selvfølge, at Forholdet mellem Ejendommens virkelige Værdi og det beregnede Reinertrag nu efter 30 Aars Forløb ikke er ens overalt, og Ejendommens Værdi angives nu at variere mellem 25 og 50 Gange deres Reinertrag.

Loven af 1861 foreskrev nærmest kun en Fordeling af det samlede Skattebeløb mellem Sognene og de særskilte Ejendomskomplekser, men Grundlaget for denne Fordeling altsaa Opmaalingen, Boniteringen og Arealberegningen skulde dog udføres saaledes, at Fordelingen paa de enkelte Ejendomme kunde ske saa let som muligt.

Som Følge heraf blev der, særlig i den første Tid, lagt mere Vægt paa Opmaalingen af Kulturgrænserne end paa Ejendomsgrænserne, og der blev ikke truffet særlige Foranstaltninger til Konstatering og Afmærkning af disse. At der ikke blev gjort noget i den Retning, laa vistnok for en stor Del i, at Tiden var saa knapt tilmaalt, idet det hele betydelige Arbejde skulde være endt paa 4 Aar; Matrifulen blev derved udelukkende en Stattematriful.

Da Opmaalingens arbejde skulde begynde, fandtes der i de 2 vestlige Provinser allerede ganske gode Kort fra den i 1835 indførte Matriful, saaledes at Arbejdet her i det væsentlige kunde indskrænkes til en ny Bonitering overensstemmende med Loven af 21de Maj 1861, og her var altsaa det nødvendige Materiale til Stede, saa at man straks kunde beregne Reinertrag for de enkelte Ejendomme. Det viste sig dog, at Kortene vare holdte saa slet à jour, at de Landinspektører, som skulde følge med Takstatorerne for at berigtige Fejl i Kortene, aldeles ikke kunde holde Skridt med Takstationen, saa at man maatte træffe særlige Foranstaltninger i den Anledning.

Ogsaa i de 6 østlige Provinser fandtes en stor Mængde spredte Kort, som dels vare blevne opmaale i Anledning af Udsigtninger, dels i landøkonomisk Øjemed. Det blev derfor paalaagt alle Embedsmænd, Kreditanstalter, Sognebestyrelser og private at indsende alle de Kort, Boniteringer, Arealberegninger og lignende, som de maatte være i Besiddelse af. Disse Kort bleve kopierede og prøvede; for saa vidt de herefter viste sig brugbare, bleve de supplerede, og antagne som Matrifulskort. Resultatet heraf var, at af de ca. 44 Mill. Tdr. Land, som denne Matriful skulde omfatte, blev det kun nødvendigt at maale ny Kort over ca. 7 Mill. Tdr. Land. Man opnaaede derved en stor Besparelse i Omkostningerne, og det blev muligt at ende Arbejdet i den korte Tid, som var foreskrevet, men det ligger i Sagens Natur, at man paa den Maade langt fra naaede den samme Nøjagtighed, som ved at maale nyt over alt, og denne Omstændighed har medført, at man meget snart efter Matrifulens Iuldsførelse har taget fat paa en Fornyelse af Kortene. Disse bleve heller ikke saa tydelige og ensartede, som det ellers vilde have været Tilfældet, idet de Kort, som foresandtes, vare tegneede i meget forskelligt og for en stor Del (50 pCt.) i et temmelig lille Maalestoksforhold (1: 5000).

Instruksen for Opmaalingens arbejde foreskrev, at de enkelte Kortblade skulde have en bestemt Størrelse (38 Tommer lange og 19 Tommer brede), saa at de større Ejerlav maatte deles i flere Kortblade, der da bleve nummererede. De skulde helst deles efter Ejendomsgrænser, men undertiden maatte dog en Del af en Ejendom tegnes paa et Blad og en Del paa et andet.

Efter Lovens Forrifter var det kun nødvendigt at Kortene indeholdt

1. Grænserne for de forskellige Ejerlav,
2. Grænserne for de forskellige Kulturarter,
3. Grænserne for Beje, Jærnbaner, Bække, Floder o. s. v.
4. Saamange faste Punkter som muligt, der kunde tjene som Holdpunkter ved den senere Indmaaling af Takstationsgrænserne,
5. Grænserne for de tidligere skattefrie eller privilegerede Zorder, som fremtidig skulde være skattepligtige, saavel som ogsaa Grænserne for de fremtidig skattefrie Ejendomme,
6. Bygninger med tilhørende Haber,
7. Boniteringsgrænserne.

Alle de ældre Kort, som foresandtes, bleve som foran bemærket kopierede, og Kopien foreløbig tegnet med svag Tusch; de bleve derefter prøvede og sammenlignede med Marken, og ved denne Lejlighed blev noteret, hvad der manglede paa Kortene af det ovenfor anførte. Efter at Kortet derpaa var blevet suppleret, blev alt, hvad der var rigtigt, optrukket med stærk Tusch, og Kortet koloreret og beskrevet.